

Skipakeypini hjá Føroyingum.

Tað verður funnist at, at Føroyingar vóru ómikið grammir eftir at keypa hesi útlandsku fiskiskipini, ið vóru at selja aftaná kríggjið. Manga ferðina kappaðust teir sína millum og bjóðaðu hvør einan av, so skipini av hesi orsök komu at verða dýrari enn tey áttu at verið, og menningu gomul skip til ein prís, sum nú, ið fiskaprisirnir fara at dala, verður teimum eiu tung byrða.

Ivaleynt er hetta satt, at so hefur verið gjørt: nógv av hesum skipum, trolarum og bátum eru keypt so nógv ov dýrt og mest tí, at menn hava verið gáloysnir og ikki farið fram við umtanka.

Men her var jú av fyrstan tíð farið óklót fram. Her skuldi ikki, sum ávíst hefur verið, einstaklingurin sloppið at boltra sær og í mongum tilfellum við samfelagsins pengum fingið keyp í lag, sum einki skil var í. Øllum kunnugt, so vóru vit niður undir komnir við skip, vit skuldu hava skip, nýmótans skip, tað var ein landsak; men helst tí at tað var ein landsak, sum ikki viðviki bara fáum monnum, so skuldi eisini landið, hitt almenna, staðið fyri keypinum, skipa fyri og havt alt hetta mál í hondum. Her skuldi nevnd verið sett niður av kónum monnum, sum kannað skuldu eftir hvørji skip hóskandi okkum vóru, hvar tey lagligast vóru at fáa; henda nevnd fekk so í lag at keypa og ansaði sjálvandi eftir, at hóskandi boð vórðu lögð á ferim. Eisini átti at verið ansað eftir, meðan skipini vóru bygd ella umvæld.

Landið skuldi havt serkønar menn í útlandum, ið eftiransaðu skipasmíðjunum, meðan skipini vóru í gerð. Tað er eitt óætlað tap, ið liðið er av tí, at skip og motorar eru illa gjørd ella tilfarið út av lagið ringt. Høvdu Føroyingar havt stranga eftiransan, so kundi alt hetta verið undan sloppið.

Nú hava menn keypt og gjørt, manga ferðina hefur kapping verið millum teir føroysku keypararar, og hava teir so statt boðið av hvørjum øðrum eins og í einum sölutingi, og luturin, ið keyptur skal hava verið, er runnin upp í prís, tað ið so aftan á kemur at sviða til keyparan — men ikki bara til keyparan men til alt samfelagið.

Alt hetta slappst sum sagt undan, um Føroyingar vóru fyrivarnir og skipaðu seg frammanundan, settu á stovn eina keypiniðstøðu, ið hevði alt hetta í hondum, keypti eftir einum plani og so læt út aftur til nýtarin.

Men her kemur tann tvídráttur fram, sum merkir alt handils- og

Valúrslitið samanborið við valið 6. nov. 1945.

	Egtingsvalið 6. nov. 1945				Egtingsvalið 8. nov. 1946		
	Fólka-flokkurin	Sambands-flokkurin	Javnaðar-flokkurin	Gl. sjálvstýris-flokkurin	Fólka-flokkurin	Sambands-flokkurin	Samgonga javnaðar- og sjálvstýris-manna
Norðoyar.....	874	309	275	301	798	348	462
Eysturoy.....	1046	1034	606	220	1067	1176	689
Norðstreymoy.....	654	362	161	117	660	422	280
Suðurstreymoy.....	1347	411	187	300	1273	511	456
Vágar.....	601	192	327	97	386	330	170
Sandoy.....	463	84	279	97	439	89	362
Suðuroy.....	723	807	1172	103	742	904	1270
Tilsamans...	5708	3199	3007	1225	5365	3780	3689

Harafrat kemur í Vága Sýslu við hetta valið, at uttanflokkalisti hjá Jákup í Jákupsstovu fekk 30,4 atkv., men ongan mann valdan. Sjálvstýrið um vit rokna hesar atkvøður saman við fólkaflokkinum at vera fyrri loysing, so hefur loysing fingið 1785 atkvøður færri enn hinir flokkarnir tilsamans.

Luttøkan í valinum var: Norðoyar 71,0 %. Eysturoy 73,3. Norðstreymoy 80,8. Suðurstreymoy 60,9. Vágar 77,9. Sandoy 82,4 og Suðuroy 75,0 %.

vinnuliv ikki bert her hjá okkum men eisini í útheiminum: at samfelagið, tað almenna, í vissum førum og undir vissum umstøðum ikki skal koma uppi og taka ræði frá einstaklinginum, privatmanninum.

Hitt privata initiativið kann ofta gera skreytir; men í mongum førum bera gerðir tess vitni um stuttskygni. Tað saknar tað samfelagssinni, ið skal til tá ið umræður, og tá ið altíð har so nógvur hendur skulu vera uppi í, so koma tær at spilla hvør fyri aðrari og samfíðis fyri øllum samfelagnum.

Her í Føroyum hefur handils- og vinnulivið altíð saknað »perspektiv« og umtanka, farið er fram eftir fimmum, og hugsað er mest um lötuna, og hetta merkir ikki minst hesa kríggstuðuna og tað ið, vit nú eru í aftaná kríggjið, tá ið vit skulu nýta kríggsvinningin og fara undir at byggja upp tað, ið liggur á láni.

J. H. Danbjørg 50 ár.

Hin 9. í hesum fyllti ein av socialismunar gævastu stríðsmannum, J. H. Danbjørg, lærari í Porkeri, 50 ár.

Danbjørg er ikki borin í heim við peningapósanum á bakinum. Faðir hansara Daniel Danielsen, navigasjonarskúllararar og fólka-skúllararar í Porkeri, doyði tá ið Danbjørg var 7 ára gamal. Móðurin, Katrine Marie, ættað úr Leirvík, hevði tikið lærarapróg, og verið lærarinna eina tíð, áðrenn hon giftist, fekk læraraembættið aftaná mannin. Hon átti 4 børn, ein drongur og ein genta doyðu smá, John druknaði sum skipari á »Robert Miller«.

Danbjørg varð tíðliga hugtakin av tí bjarta máli at lyfta arbeidara- og fiskimannafjældina til ljósari og betri kor. Hann kom tí heilt nát-

turliga at verða ein av oddamonn-um socialismunar, tá ið hon kom til Føroyar. Hann hevur sitið í 10 ár á Føroya lögtingi, harav 3 ár sum lögtingsformaður.

Tað er ikki eitt mansbarn, ið ikki kennir Danbjørg annaðhvørt frá penninum ella sum socialistiskur talari. Hann kann gleða seg yvir, at fáur og eingin maður eigur procentliga so nógv av sinum bygdamonnum sum vinir og partamenn. Bygdamenn hava eisini av sonnum grund til at fagna honum. Tí eingin maður kann hava tikið sær heitari av síni heimbygd enn hann. Og eftir umstøðum hevur eisini hansara heimbygd verið merkt av framgongd á ein og annan hátt. Hitt seinasta tikið Danbjørgar er stovnan av einum handilsvirki, sum arbeidismannafelagið og útróðrarfelagið í bygdini eiga. So hefur hann vegna bygdamanna sína verið og er tað kanska í sterkari mun nú enn á nøkrum sinni praktisk socialismi við stuðlan fram av kooperasjonini her á landi eins og í útheiminum. »Hann hevur í 16 ár verið formaður í kommunustýrinum.

Danbjørg er í bestu skilárum og hevur vónandi mong ár og langa framtíð fyri sær. Vit ynskja honum góða framtíð og langa við sterkari heilsu at stríðast fyri socialismunar bráða og endaliga sigri.

VINUR

VALIÐ - OG AFTANÁ

Í stórum spenningi kom hin 8. november, ið skuldi avgera frá ella hjá Danmark — hjá á eini fríari stöðu enn rikisstýrisuppskotið, tí hina gomlu sambandsstøðuna kann eingin droyma um, heldur ikki rikisstýrisins uppskot, **tí tað varð felt við fólkaatkvøðuni.**

Hjá vinnu. Frá tapti avgjört. 8 fólkaflokksmenn koma nú at sita á tingi. 3 dattu oman.

6 sambandsmenn og 6 javnaðar- og gamla sjálvstýrismenn.

Gamla sjálvstýrið kom at býtt millum sambandið, ið fekk tann konservativa partin, og javnaðarmenn, ið fingi hin radikala partin. Nakad av hesum flokki sat heima — og eitt fátal fór yvir í fólka-flokkin heldur enn at vera saman við javnaðarmonnum ella fara yvir í sambandsflokkin.

Fólkaflokkurin stóð, tá ið vit leggja atkvøðurnar hjá Jákupi í Jákupsstovu aftrat honum, á jøvnum í atkvøðutali, tapti eitt sindur ymsa staðni.

Stutt sagt kann flokkanna styrki sigast at vera at kalla tann sama í atkvøðutali. Munurin er bara tann, at hesa ferð eru gamla sjálvstýrisatkvøðurnar umboðaðar á tingi, meðan tær fóru fyri skjeyti seinast.

Men hvat nú?

Javnaðarflokkurin hevur greiða stöðu eins og seinast.

Hann hevur sitt uppskot, ið varð borið inn í hvørt hus.

Hvør vil taka undir við honum?

Hann, ið ger tað, er væl komin til samarbeiðis.

Uppskotið er sjálvandi eitt ting-ingaruppskot — breytingar, ið kanska gera tað betri, eru væl komnar, sjálvandi.

Hetta er seinasti kjansur til semju.

36-40 trolarar næsta ár.
50-60 snurraváðs-
og trolfór.

Í bóklínginum »Arbeiði til øll á sjógv og landi« settu javnaðarmenn tað upp sum eitt mál at fáa 25 trolarar aftrat teimum, vit høvdu, og um einar 200 snurraváðsbátar.

Tá ið hesin planur kom fram, sögdu bæði sambandsmenn og fólkaflokksmenn, at hetta var óðamannatos.